

Suvestinė redakcija nuo 2020-10-21

Nutarimas paskelbtas: Žin. 2004, Nr. [69-2398](#), i. k. 1041100NUTA00000487

Nauja redakcija nuo 2014-09-09:

Nr. [881](#), 2014-09-03, paskelbta TAR 2014-09-08, i. k. 2014-11970

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL PROFESINIŲ LIGŲ TYRIMO IR APSKAITOS NUOSTATŲ PATVIRTINIMO

2004 m. balandžio 28 d. Nr. 487

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo 25 straipsnio 12 punktu, Lietuvos Respublikos Vyriausybė **n u t a r i a** :

Patvirtinti Profesinių ligų tyrimo ir apskaitos nuostatus (pridedama).

MINISTRAS PIRMININKAS

ALGIRDAS BRAZAUSKAS

SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRĖ

VILIJA BLINKEVIČIŪTĖ

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2004 m. balandžio 28 d. nutarimu Nr. 487
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2014 m. rugsėjo 8 d. nutarimo Nr. 881
redakcija)

PROFESINIŲ LIGŲ TYRIMO IR APSKAITOS NUOSTATAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Profesinių ligų tyrimo ir apskaitos nuostatai (toliau – Nuostatai) nustato pranešimo apie įtariamą profesines ligas, profesinių ligų priežasčių tyrimo, profesinių ligų nustatymo, registravimo ir apskaitos tvarką. Nuostatai privalomi visiems juridiniams ir fiziniams asmenims, susijusiems su profesinių ligų tyrimu, diagnozės nustatymu ir apskaita.

2. Vadovaujantis Nuostatais, profesinės ligos tiriamos:

2.1. asmenims, nurodytiems Lietuvos Respublikos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo 4 straipsnyje, išskyrus atvejus, nurodytus Nuostatų 2.3 papunktyje;

2.2. asmenims, dirbusiems pagal darbo sutartis ar ėjusiems valstybės tarnautojų pareigas valstybės ar savivaldybės institucijose ar įstaigose;

2.3. krašto apsaugos sistemos pareigūnams ir kariams, žvalgybos pareigūnams, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos ir kitų institucijų pareigūnams, kurių tarnybinius santykius nustato atitinkami statutai ar įstatymai, kai šie asmenys nevykdo ar nevykdė veiklos, kuriai būdingi specifiniai veiklos požymiai; kai šie asmenys vykdo ar vykdė veiklą, kuriai būdingi specifiniai veiklos požymiai, profesinės ligos tiriamos ministrų pagal atitinkamas valdymo sritis, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus, žvalgybos institucijų vadovų nustatyta tvarka.

3. Ūmūs apsinuodijimai darbe tiriami Nelaimingų atsitikimų darbe tyrimo ir apskaitos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugsėjo 2 d. nutarimu Nr. 1118 „Dėl Nelaimingų atsitikimų darbe tyrimo ir apskaitos nuostatų patvirtinimo“, nustatyta tvarka.

4. Nuostatuose vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatyme.

4¹. Juridiniai asmenys, atlikdami Nuostatuose nustatytas funkcijas, susijusias su asmens duomenų, įskaitant sveikatos duomenis, tvarkymu, privalo užtikrinti, kad asmens duomenys be asmens sutikimo nebūtų atskleisti, išskyrus atvejus, kai tokių duomenų atskleidimas numatytas Lietuvos Respublikos ar Europos Sąjungos teisės aktuose, reglamentuojančiuose asmens duomenų apsaugą. Asmens duomenys gali būti tvarkomi tik tokios apimties, kokia būtina profesinės ligos įtarimui, tyrimui, patvirtinimui, registravimui ir apskaitai.

Papildyta punktu:

Nr. [641](#), 2018-07-04, paskelbta TAR 2018-07-11, i. k. 2018-11725

II SKYRIUS PRANEŠIMAI APIE ĮTARIAMAS PROFESINES LIGAS

5. Nuostatų 2.1–2.3 papunkčiuose nurodytas asmuo (toliau – darbuotojas), įtaręs, kad susirgo ūmia profesine liga, jeigu pajėgia, ar asmuo, matęs įvykį ar jo pasekmes, privalo

nedelsdamas apie tai pranešti padalinio vadovui ar darbdaviui atstovaujančiam asmeniui, įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybai arba darbuotojų saugos ir sveikatos specialistui.

6. Darbdaviui atstovaujantis asmuo arba padalinio vadovas, įtaręs, kad darbuotojas susirgo ūmia profesine liga, nedelsdamas privalo suteikti darbuotojui pirmąją pagalbą, pasirūpinti, kad prireikus būtų iškviesta greitoji medicinos pagalba, ir telefonu, faksu ar elektroniniu paštu apie įtariamą ūmią profesinę ligą pranešti Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Valstybinė darbo inspekcija) teritoriniam skyriui, Nacionaliniam visuomenės sveikatos centrai prie Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – Nacionalinis visuomenės sveikatos centras) ir Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos teritoriniam skyriui (toliau – Fondo valdybos teritorinis skyrius) pagal darbuotojo deklaruotą gyvenamąją vietą, išskyrus krašto apsaugos sistemos pareigūnų, karių, žvalgybos pareigūnų, Specialiųjų tyrimų tarnybos pareigūnų ir vidaus tarnybos sistemos pareigūnų, kurių apskaita vykdoma Fondo valdybos Vilniaus skyriuje.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1395](#), 2015-12-23, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21115

Nr. [1139](#), 2020-10-14, paskelbta TAR 2020-10-20, i. k. 2020-21733

7. Asmens sveikatos priežiūros įstaigos gydytojas, įtaręs, kad darbuotojo ūmaus sveikatos sutrikimo priežastis gali būti susijusi su darbu, ne vėliau kaip per vieną darbo dieną siunčia darbuotoją, jeigu tai įmanoma atsižvelgiant į jo sveikatos būklę, ir informaciją, susijusią su darbuotojo sveikatos būkle, o įtaręs, kad darbuotojo lėtinio sveikatos sutrikimo priežastis gali būti susijusi su darbu, – per 3 darbo dienas siunčia darbuotoją ir informaciją, susijusią su darbuotojo sveikatos būkle, į darbo medicinos gydytojo konsultaciją.

8. Darbo medicinos gydytojas, įvertinęs darbuotojo sveikatos būklę ir įtaręs ūmią profesinę ligą, ne vėliau kaip per vieną darbo dieną, o įtaręs lėtinę profesinę ligą, – ne vėliau kaip per 3 darbo dienas užpildo ir išsiunčia paštu, faksu ar elektroniniu paštu darbdaviui, atitinkamam Valstybinės darbo inspekcijos teritoriniam skyriui ir Fondo valdybos teritoriniam skyriui, taip pat Nacionaliniam visuomenės sveikatos centrai pranešimą apie įtariamą profesinę ligą (1 priedas).

Punkto pakeitimai:

Nr. [1395](#), 2015-12-23, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21115

9. Darbuotojui mirus dėl įtariamąs ūmios profesinės ligos, darbdavys nedelsdamas telefonu, faksu ar elektroniniu paštu praneša atitinkamos apylinkės prokuratūrai, Valstybinės darbo inspekcijos teritoriniam skyriui ir Fondo valdybos teritoriniam skyriui, taip pat Nacionaliniam visuomenės sveikatos centrai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1395](#), 2015-12-23, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21115

III SKYRIUS

ŪMIŲ PROFESINIŲ LIGŲ PRIEŽASČIŲ TYRIMAS

10. Darbdavys, gavęs pranešimą apie įtariamą ūmią profesinę ligą, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas Valstybinės darbo inspekcijos teritoriniam skyriui pateikia informaciją, suderintą su darbuotojų atstovu (-ais) saugai ir sveikatai, apie darbuotojo darbo sąlygas: darbo dienos darbo ir poilsio režimą, atliekamus darbo procesus, kenksmingą vienkartinį arba per vieną darbo dieną darbuotoją veikusį pavojingą darbo aplinkos veiksnį (-ius), jo (jų) veikimo trukmę ir dydį, aprūpinimą kolektyvinėmis ir asmeninėmis apsaugos priemonėmis, jų naudojimą, atliktus privalomus sveikatos tikrinimus, įmonės, įstaigos, organizacijos arba kitos organizacinės struktūros ar darbdavio fizinio asmens (toliau – įmonė) pasirinktos formos darbo vietos, kurioje darbuotojas dirba, profesinės rizikos įvertinimo dokumentą.

11. Valstybinės darbo inspekcijos teritoriniame skyriuje gavus pranešimą apie įtariamą ūmią profesinę ligą, šio skyriaus inspektorius (-iai) ne vėliau kaip per 8 darbo dienas nuo šio pranešimo gavimo ir ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo Nuostatų 10 punkte nurodytos

informacijos gavimo ištiria įtariamos ūmios profesinės ligos priežastis ir parengia profesinės ligos priežasčių tyrimo aktą (2 priedas). Vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus įsakymu tyrimas gali būti pratęstas ne ilgiau kaip 5 darbo dienas.

12. Ūmias profesines ligas, dėl kurių mirė 3 ir daugiau darbuotojų, tiria komisija. Ši komisija sudaroma gavus iš darbdavio informaciją apie 3 ir daugiau darbuotojų mirtį. Komisijai pirmininkauja Lietuvos Respublikos vyriausiasis valstybinis darbo inspektorius (toliau – vyriausiasis valstybinis darbo inspektorius), jos nariai – Nacionalinio visuomenės sveikatos centro direktorius (pavaduotojas) ar kitas direktoriaus įgaliotas atstovas, Valstybinės darbo inspekcijos teritorinio skyriaus vedėjas ir Valstybinės darbo inspekcijos teritorinio skyriaus inspektorius. Atliekant tyrimą gali dalyvauti darbuotojų atstovai, darbuotojo, kurio profesinė liga tiriama, įgaliotas asmuo ir Fondo valdybos teritorinio skyriaus atstovas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1395](#), 2015-12-23, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21115

13. Tiriant ūmių profesinių ligų priežastis, dalyvauja darbdavio atstovas, darbuotojų atstovas (-ai) saugai ir sveikatai, gali dalyvauti darbuotojų atstovas, darbuotojas ar darbuotojo įgaliotas asmuo, Nacionalinio visuomenės sveikatos centro ir Fondo valdybos teritorinio skyriaus atstovai. Darbdavys sudaro sąlygas tirti įtariamos ūmios profesinės ligos priežastis. Darbuotojas ir asmenys, dalyvavę tiriant profesinės ligos priežastis, turi teisę susipažinti su ūmios profesinės ligos priežasčių tyrimo medžiaga.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1395](#), 2015-12-23, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21115

14. Valstybinės darbo inspekcijos inspektorius, tiriantis ūmios profesinės ligos priežastis, gavęs Nuostatų 10 punkte nurodytus duomenis, užpildo profesinės ligos priežasčių tyrimo aktą, prideda prie jo tyrimo metu iš darbuotojo ir įmonės gautą medžiagą ir jį pasirašo. Darbuotojas arba darbuotojo įgaliotas asmuo pasirašytinai supažindinamas su profesinės ligos priežasčių tyrimo aktu ir pridedama medžiaga Valstybinės darbo inspekcijos teritoriniame skyriuje. Profesinės ligos priežasčių tyrimo aktas paštu, faksu, elektroniniu paštu ar atvykus į Valstybinės darbo inspekcijos teritorinį skyrių pateikiamas susipažinti darbdaviui ir tiriant profesinės ligos priežastis dalyvavusiems asmenims, taip pat išsiunčiamas Fondo valdybos teritoriniam skyriui ir Nacionaliniam visuomenės sveikatos centrui.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1395](#), 2015-12-23, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21115

15. Tiriant profesinių ligų priežastis dalyvavę asmenys, nesutikdami su profesinės ligos priežasčių tyrimo aktu, vadovaujasi apskundimo tvarka, nurodyta Nuostatų 21–25 punktuose. Jeigu per 10 darbo dienų nuo profesinės ligos priežasčių tyrimo akto pateikimo susipažinti negaunamas motyvuotas skundas dėl profesinės ligos priežasčių tyrimo, Valstybinės darbo inspekcijos inspektorius aktą kartu su visa iš darbdavio gauta medžiaga įteikia arba išsiunčia paštu darbuotojui arba darbuotojo įgaliotam asmeniui ir darbo medicinos gydytojui.

IV SKYRIUS LĒTINIŲ PROFESINIŲ LIGŲ PRIEŽASČIŲ TYRIMAS

16. Valstybinės darbo inspekcijos teritoriniame skyriuje gavus pranešimą apie įtariamą lėtinę profesinę ligą, šio skyriaus inspektorius (-iai) per 30 darbo dienų nuo Nuostatų 17 punkte nurodytos informacijos iš darbuotojo gavimo ištiria įtariamos profesinės ligos priežastis ir parengia profesinės ligos priežasčių tyrimo aktą. Vyriausiasis valstybinis darbo inspektorius, atsižvelgdamas į tyrimo sudėtingumą ir Valstybinės darbo inspekcijos inspektoriaus, tiriančio įtariamos profesinės ligos priežastis, motyvuotą prašymą, tyrimo trukmę gali pratęsti ne ilgiau kaip 20 darbo dienų.

17. Darbo medicinos gydytojui įtarus lėtinę profesinę ligą, darbuotojas, kuriam įtarta lėtinė profesinė liga, per 10 darbo dienų po to, kai jam įtariama profesinė liga, pateikia laisvos formos

visos darbinės veiklos aprašymą ir turimus dokumentus apie darbinės veiklos metu atliktas darbo funkcijas ir darbo metu veikusius kenksmingus veiksnius Valstybinės darbo inspekcijos teritoriniam skyriui. Jeigu per šį nustatytą laiką darbuotojas, kuriam įtarta lėtinė profesinė liga, nurodytos informacijos nepateikia, Valstybinės darbo inspekcijos teritorinio skyriaus vedėjas, įvertinęs nepateikimo priežastis, terminą gali pratęsti ne ilgiau kaip 20 darbo dienų. Darbuotojui, per nustatytą laiką nepateikus nurodytos informacijos, profesinės ligos priežasčių tyrimas nutraukiamas, apie tai informuojamas darbo medicinos gydytojas.

18. Tiriant lėtinių profesinių ligų priežastis dalyvauja darbdavio atstovas, darbuotojų atstovas (-ai) saugai ir sveikatai, gali dalyvauti kiti Nuostatų 13 punkte nurodyti asmenys. Darbdavys sudaro sąlygas tirti įtariamos lėtinės profesinės ligos priežastis. Darbuotojas ir tiriant profesinės ligos priežastis dalyvavę asmenys turi teisę susipažinti su profesinės ligos priežasčių tyrimo medžiaga.

19. Valstybinės darbo inspekcijos inspektoriaus prašymu, išsiųstu paštu, faksu ar elektroniniu paštu, darbdavys per 10 darbo dienų nuo šio prašymo gavimo pateikia informaciją, pasirašytinai suderintą su darbuotojų atstovu (-ais) saugai ir sveikatai, apie darbuotojo darbo trukmę ir sąlygas (darbo ir poilsio režimą, atliekamus darbo procesus ir juos atliekant veikiančius kenksmingus veiksnius, šių veiksmų veikimo trukmę ir dydį, aprūpinimą kolektyvinėmis ir asmeninėmis apsaugos priemonėmis, jų naudojimą, atliktus privalomus sveikatos tikrinimus, įmonės pasirinktos formos darbo vietos, kurioje darbuotojas dirba, profesinės rizikos įvertinimo dokumentą), Nacionalinis visuomenės sveikatos centras pateikia turimus įmonės (-ių), kurioje (-iose) atliekamas lėtinės profesinės ligos priežasčių tyrimas, arba kitų įmonių analogiškose darbo vietose atlikto profesinės rizikos veiksmų matavimo archyvinius duomenis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1395](#), 2015-12-23, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21115

20. Valstybinės darbo inspekcijos inspektorius, tiriantis įtariamos profesinės ligos priežastis, gavęs Nuostatų 19 punkte nurodytus duomenis, užpildo profesinės ligos priežasčių tyrimo aktą, prideda prie jo tyrimo metu iš darbuotojo ir įmonės (-ių) gautą medžiagą ir jį pasirašo. Darbuotojas arba darbuotojo įgaliotas asmuo pasirašytinai supažindinamas su profesinės ligos priežasčių tyrimo aktu ir pridėdama medžiaga Valstybinės darbo inspekcijos teritoriniame skyriuje. Profesinės ligos priežasčių tyrimo aktas paštu, faksu, elektroniniu paštu ar atvykus į Valstybinės darbo inspekcijos teritorinį skyrių pateikiamas susipažinti visiems darbdaviams, kurių įmonėse buvo atliekamas tyrimas, ir, pridėjus atitinkamos įmonės medžiagą, išsiunčiamas Fondo valdybos teritoriniam skyriui ir Nacionaliniam visuomenės sveikatos centrui.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1395](#), 2015-12-23, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21115

21. Jeigu darbuotojas, darbdavys ar kitas tiriant profesinės ligos priežastis dalyvavęs asmuo nesutinka su profesinės ligos priežasčių tyrimo aktu, jis per 3 darbo dienas po to, kai susipažįsta su aktu, pateikia raštą, kuriame nurodo nesutikimo motyvus. Valstybinės darbo inspekcijos inspektorius, tiriantis įtariamos profesinės ligos priežastis, per 3 darbo dienas nuo šio rašto gavimo jį išnagrinėja ir apie priimtą sprendimą atsižvelgti arba neatsižvelgti į rašte nurodytus motyvus raštu, faksu ar elektroniniu paštu informuoja raštą pateikusį asmenį, o pareiškėjo raštą ir priimtą sprendimą pridėdama prie tyrimo medžiagos.

22. Jeigu darbuotojas, darbdavys ar kitas tiriant profesinę ligą dalyvavęs asmuo nesutinka su Valstybinės darbo inspekcijos inspektoriaus, tiriančio įtariamos profesinės ligos priežastis, sprendimu, jis per 3 darbo dienas nuo šio sprendimo gavimo jį gali skųsti Vyriausiajam valstybiniam darbo inspektoriui.

23. Vyriausiasis valstybinis darbo inspektorius, įvertinęs skunde pateiktą informaciją, paskiria Valstybinės darbo inspekcijos inspektorius (atlikusį ankstesnį tyrimą arba kitą Valstybinės darbo inspekcijos inspektorius) papildomai ištirti profesinės ligos priežastis, nurodydamas šio tyrimo trukmę, o nustatęs, kad nėra pagrindo skirti papildomo tyrimo, per 3 darbo dienas apie tai raštu informuoja pareiškėją.

24. Apie papildomą profesinės ligos priežasčių tyrimą per 3 darbo dienas pranešama darbdaviui, kurio įmonėje tyrimas bus atliekamas, Fondo valdybos teritorinio skyriaus atstovui, Nacionalinio visuomenės sveikatos centro atstovui ir darbuotojui arba darbuotojo įgaliotam asmeniui.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1395](#), 2015-12-23, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21115

25. Vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus sprendimas dėl skundų, kuriuose skundžiamas profesinės ligos priežasčių tyrimo aktas, gali būti skundžiamas teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

26. Jeigu per 10 darbo dienų nuo profesinės ligos priežasčių tyrimo akto pateikimo susipažinti negaunamas motyvuotas skundas dėl profesinės ligos priežasčių tyrimo, Valstybinės darbo inspekcijos inspektorius, tiriantis įtariamą profesinės ligos priežastis, aktą kartu su visa iš darbdavio (-ių) gauta medžiaga įteikia arba išsiunčia paštu darbuotojui arba darbuotojo įgaliotam asmeniui ir darbo medicinos gydytojui.

V SKYRIUS PROFESINIŲ LIGŲ NUSTATYMAS

27. Profesinės ligos nustatomos vadovaujantis profesinių ligų sąrašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. lapkričio 30 d. nutarimu Nr. 1198 „Dėl profesinių ligų sąrašo ir Lietuvos Respublikos profesinių ligų valstybės registro bei jo nuostatų“, ir sveikatos apsaugos ministro patvirtintais profesinių ligų nustatymo kriterijais.

28. Darbo medicinos gydytojas, ištyręs ir įvertinęs darbuotojo sveikatos būklę ir profesinės ligos priežasčių tyrimo akte pateiktus duomenis, nustato profesinės ligos diagnozę (-es) arba jos (jų) nenustato.

29. Darbo medicinos gydytojas, gavęs profesinės ligos priežasčių tyrimo aktą, jeigu, jo nuomone, nepakanka duomenų diagnozei nustatyti, gali raštu prašyti Valstybinės darbo inspekcijos teritorinio skyriaus jį papildyti, nurodydamas profesinės ligos priežasčių tyrimo akto papildymo priežastis.

30. Valstybinės darbo inspekcijos inspektorius per 10 darbo dienų nuo darbo medicinos gydytojo prašymo gavimo Valstybinės darbo inspekcijos teritoriniame skyriuje pateikia papildomą medžiagą arba nurodo, kodėl jos negali pateikti.

31. Darbo medicinos gydytojas, nustatęs profesinės ligos diagnozę (-es) arba jos (jų) nenustatęs, užpildo ir pasirašo profesinės ligos patvirtinimo aktą (3 priedas), įteikia jį darbuotojui ir per 3 darbo dienas paštu, faksu ar elektroniniu paštu išsiunčia Valstybinės darbo inspekcijos teritoriniam skyriui.

32. Valstybinės darbo inspekcijos inspektorius per 3 darbo dienas nuo profesinės ligos patvirtinimo akto gavimo Valstybinės darbo inspekcijos teritoriniame skyriuje šio akto kopiją paštu, faksu ar elektroniniu paštu išsiunčia Nacionaliniam visuomenės sveikatos centrui, Fondo valdybos teritoriniam skyriui ir darbdaviui (-iams), kurio (-ių) įmonėse buvo atliekamas darbuotojo darbo sąlygų tyrimas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1395](#), 2015-12-23, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21115

33. Valstybinės darbo inspekcijos inspektorius per 3 darbo dienas nuo profesinės ligos patvirtinimo akto gavimo Valstybinės darbo inspekcijos teritoriniame skyriuje Lietuvos Respublikos profesinių ligų valstybės registro informacinėje sistemoje užpildo ir Lietuvos Respublikos profesinių ligų valstybės registru išsiunčia Lietuvos Respublikos profesinių ligų valstybės registro nuostatuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. lapkričio 30 d. nutarimu Nr. 1198 „Dėl profesinių ligų sąrašo ir Lietuvos Respublikos profesinių ligų valstybės registro bei jo nuostatų“, nustatytos formos profesinės ligos kortelę. Kiekvienai nustatyta profesinės ligos diagnozei pildoma atskira profesinės ligos kortelė.

34. Darbuotojas, darbdavys (-iai), kurio (-ių) įmonėje (-ėse) buvo atliekamas darbuotojo darbo sąlygų tyrimas, Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Fondo valdyba) ar Fondo valdybos teritorinis skyrius, nesutinkantys su profesinės ligos patvirtinimo aktu, ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo profesinės ligos patvirtinimo akto gavimo gali jį skųsti Centrinei darbo medicinos ekspertų komisijai. Centrinė darbo medicinos ekspertų komisija, išnagrinėjusi skundą, surašo išvadą dėl profesinės ligos pagrįstumo (toliau – Centrinės darbo medicinos ekspertų komisijos išvada) ir priima sprendimą ankstesnio tyrimo metu surašytą profesinės ligos patvirtinimo aktą palikti galioti ar įpareigoja darbo medicinos gydytoją surašyti naują.

Punkto pakeitimai:

Nr. [641](#), 2018-07-04, paskelbta TAR 2018-07-11, i. k. 2018-11725

35. Centrinė darbo medicinos ekspertų komisija, išnagrinėjusi skundą, jeigu, jos nuomone, nepakanka duomenų diagnozei nustatyti, gali raštu prašyti Valstybinės darbo inspekcijos teritorinio skyriaus jį papildyti, nurodydama profesinės ligos priežasčių tyrimo akto papildymo priežastis.

36. Valstybinės darbo inspekcijos inspektorius ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo nurodyto prašymo gavimo Valstybinės darbo inspekcijos teritoriniame skyriuje pateikia papildomą medžiagą arba nurodo, kodėl jos negali pateikti.

37. Ginčytiniais atvejais, kai Centrinė darbo medicinos ekspertų komisija nustato, kad darbuotojui turėjo būti nustatyta daugiau profesinių ligų diagnozių, darbo medicinos gydytojas iš naujo surašytame profesinės ligos patvirtinimo akte nurodo visas profesinių ligų diagnozes ir šių diagnozių nustatymo data yra diena, nurodyta naikinamame profesinės ligos patvirtinimo akte.

38. Ginčytiniais atvejais, kai Centrinė darbo medicinos ekspertų komisija nustato, kad kai kurios darbo medicinos gydytojo nustatytos profesinės ligos diagnozės turi būti panaikintos, darbo medicinos gydytojas iš naujo surašytame profesinės ligos patvirtinimo akte nurodo Centrinės darbo medicinos ekspertų komisijos patvirtintas profesinių ligų diagnozes ir šių diagnozių nustatymo data yra diena, nurodyta naikinamame profesinės ligos patvirtinimo akte.

39. Centrinė darbo medicinos ekspertų komisija per 3 darbo dienas nuo Centrinės darbo medicinos ekspertų komisijos išvados surašymo išsiunčia po vieną jos egzempliorių darbo medicinos gydytojui, nustačiusiam profesinės (-ių) ligos (-ų) diagnozę (-es) ar jos (jų) nenustačiusiam, Valstybinės darbo inspekcijos teritoriniam skyriui, darbuotojui, darbdaviui (-iams), kurio (-ių) įmonėje (-ėse) buvo atliekamas darbuotojo darbo sąlygų tyrimas, Fondo valdybos teritoriniam skyriui ar Fondo valdybai, jei ji nesutiko su profesinės ligos patvirtinimo aktu ir jį skundė Centrinei darbo medicinos ekspertų komisijai, Nacionaliniam visuomenės sveikatos centrai, o jeigu Centrinės darbo medicinos ekspertų komisijos išvada surašyta dėl profesinės ligos nepagrįstumo, panaikinant profesinės ligos diagnozę (-es), vieną jos egzempliorių – ir Profesinių ligų valstybės registro tvarkymo įstaigai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1395](#), 2015-12-23, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21115

Nr. [641](#), 2018-07-04, paskelbta TAR 2018-07-11, i. k. 2018-11725

40. Darbuotojas, darbdavys (-iai), kurio (-ių) įmonėje (-ėse) buvo atliekamas darbuotojo darbo sąlygų tyrimas, Fondo valdyba ar Fondo valdybos teritorinis skyrius, nesutinkantys su Centrinės darbo medicinos ekspertų komisijos išvada, gali ją skųsti teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [641](#), 2018-07-04, paskelbta TAR 2018-07-11, i. k. 2018-11725

41. Ištyrus profesinę ligą, darbdavys organizuoja prevencijos priemonių profesinės ligos (taip pat galinčių atsirasti tokių ar panašių profesinių ligų) priežastims pašalinti parengimą ir įgyvendinimą.

VI SKYRIUS PROFESINIŲ LIGŲ REGISTRAVIMAS IR APSKAITA

42. Profesinės ligos registruojamos Profesinių ligų valstybės registre Lietuvos Respublikos profesinių ligų valstybės registro nuostatų nustatyta tvarka ir Nacionaliniame visuomenės sveikatos centre jo direktoriaus nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1395](#), 2015-12-23, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21115

43. Profesinių ligų patvirtinimo aktai registruojami Valstybinėje darbo inspekcijoje ir Nacionaliniame visuomenės sveikatos centre.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1395](#), 2015-12-23, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21115

44. Profesinių ligų priežasčių tyrimo aktai, profesinių ligų patvirtinimo aktai, Centrinės darbo medicinos ekspertų komisijos išvados registruojami ir profesinių ligų apskaita tvarkoma įmonėje darbdavio nustatyta tvarka.

45. Profesinių ligų patvirtinimo aktai su tyrimo medžiaga ir Centrinės darbo medicinos ekspertų komisijos išvados saugomos Valstybinėje darbo inspekcijoje, laikantis Lietuvos vyriausiojo archyvaro nustatytų dokumentų saugojimo terminų.

46. Likviduojant įmonę, profesinių ligų priežasčių tyrimo aktai, profesinių ligų patvirtinimo aktai ir Centrinės darbo medicinos ekspertų komisijos išvados perduodami saugoti Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatyme nustatyta tvarka.

Priedo pakeitimai:

Nr. [881](#), 2014-09-03, paskelbta TAR 2014-09-08, i. k. 2014-11970

Profesinių ligų tyrimo ir apskaitos nuostatų
1 priedas

(Pranešimo apie įtariamą profesinę ligą forma)

_____ (asmens sveikatos priežiūros įstaigos pavadinimas)

_____ (įstaigos duomenys)

Adresatai

_____ (įmonė, kurioje asmuo dirba)

_____ (Valstybinės darbo inspekcijos teritorinis skyrius)

_____ (Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos teritorinis skyrius)

_____ (Nacionalinis visuomenės sveikatos centras)

**PRANEŠIMAS
APIE ĮTARIAMĄ PROFESINĘ LIGĄ**

_____ Nr. _____
(data)

Liga: ūmi – 1, lėtinė – 2

1. Asmuo _____
(vardas ir pavardė)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

(asmens kodas)

2. Asmens adresas, telefono numeris _____

3. Pareigos (profesija) _____

4. Socialinė padėtis, pažymėti: pensininkas – 1, bedarbis – 2, neįgalusis – 3, kita – 4

5. Įtariamą profesinę ligą pirminė diagnozė (pagal TLK-10-AM)

--	--	--	--	--

(pagrindinis kodas)

--	--	--	--	--

(papildomas kodas)

(diagnozė žodžiais)

6. Profesinė liga įtarta (pažymėti): 1 – profilaktiškai tikrinant sveikatą, 2 – kreipusis dėl susirgimo į asmens sveikatos priežiūros įstaigą, 3 – gydantis stacionare, 4 – kitais būdais.

_____ (gydytojo pareigos)

_____ (parašas)

_____ (vardas ir pavardė)

_____ (telefono numeris)

_____ (asmeninis spaudas)

Priedo pakeitimai:

Nr. [1559](#), 2009-11-25, Žin., 2009, Nr. 144-6377 (2009-12-05), i. k. 1091100NUTA00001559

Nr. [881](#), 2014-09-03, paskelbta TAR 2014-09-08, i. k. 2014-11970

Nr. [1395](#), 2015-12-23, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21115

Profesinių ligų tyrimo ir apskaitos nuostatų
2 priedas

(Profesinės ligos priežasčių tyrimo akto forma)

Valstybinės darbo inspekcijos _____
teritorinis skyrius

PROFESINĖS LIGOS PRIEŽASČIŲ TYRIMO AKTAS

_____ Nr. _____
(data)

_____ (sudarymo vieta)

1. Pranešimas apie įtariamą profesinę ligą _____ (užpildymo data)

2. Įtariamoms profesinėms ligoms pirminė diagnozė (pagal TLK-10-AM) _____

3. Darbuotojas _____ (vardas ir pavardė) _____ (asmens kodas)

4. Amžius (metais) _____

5. Lytis: vyras – 1, moteris – 2, nežinoma – 9 _____

6. Išsilavinimas: neturi pradinio – 0, pradinis – 1, pagrindinis – 2, vidurinis – 3, profesinis – 4, aukštasis kolegialus – 5, aukštasis universitetinis – 6 _____

7. Gyvenamoji vieta _____ (adresas, teritorijos administracinio vieneto kodas)

8. Užsiėmimas, pažymėti: dirba – 1, nedirba – 2 _____

8.1. Socialinė padėtis, pažymėti: pensininkas – 1, bedarbis – 2, neįgalusis – 3, kita – 4 _____

9. Darbo veiklos raida

Įmonė	Profesija (pareigos)	Profesijos (pareigų) kodas	Darbo laikotarpis (nuo–iki)	Darbo trukmė (metais)

10. Darbo stažas (metais): _____

11. Darbo vietos / vietų apžiūros aprašymas ir pridedami iš įmonės gauti dokumentai:
11.1. Įmonė _____

_____ (pavadinimas ir kodas)

(adresas, pašto indeksas, telefono, fakso numeriai, teritorijos administracinio vieneto kodas)			
11.1.1. ekonominės veiklos rūšis (pavadinimas ir kodas)			
11.1.2. darbo vieta			
(padalinys, skyrius, baras)			
Priedų pavadinimai, datos ir dokumentų numeriai, lapų skaičius:			
11.2. Įmonė			
(pavadinimas ir kodas)			
(adresas, pašto indeksas, telefono, fakso numeriai, teritorijos administracinio vieneto kodas)			
11.2.1. ekonominės veiklos rūšis (pavadinimas ir kodas)			
11.2.2. darbo vieta			
(padalinys, skyrius, baras)			
Priedų pavadinimai, datos ir dokumentų numeriai, lapų skaičius:			
11.3. Įmonė			
(pavadinimas ir kodas)			
(adresas, pašto indeksas, telefono, fakso numeriai, teritorijos administracinio vieneto kodas)			
11.3.1. ekonominės veiklos rūšis (pavadinimas ir kodas)			
11.3.2. darbo vieta			
(padalinys, skyrius, baras)			
Priedų pavadinimai, datos ir dokumentų numeriai, lapų skaičius:			
12. Ankstesni iš įmonės (-ių) gauti (archyvinių) higieninių tyrimų dokumentai: Priedų pavadinimai ir numeriai:			
13. Privalomųjų sveikatos tikrinimų iš įmonės gauti duomenys:			
Profesinės rizikos veiksnys, darbo sąlygos	Tikrinimo data	Išvada apie sveikatos būklę	Sveikatos priežiūros įstaiga ir gydytojo pavardė
14. Priežastys, susijusios su įtariamos profesinės ligos diagnoze (pagal Europos profesinių ligų priežasčių klasifikaciją)			
14.1. Naudojimo kategorijos, susijusios su įtariamos profesinės ligos diagnoze (pagal Europos naudojimo kategorijų klasifikaciją)			

PRIDEDAMA:

1. _____ (.....lapai).
2. _____ (.....lapai).
3. _____ (.....lapai).
4. _____ (.....lapai).

Valstybinės darbo inspekcijos inspektorius:

(parašas)_____
(vardas ir pavardė)

Susipažinau:

(darbuotojas, kurio įtariama profesinė liga tiriama, arba jo įgaliotas asmuo)_____
(data)_____
(parašas)_____
(vardas ir pavardė)*Priedo pakeitimai:**Nr. [1559](#), 2009-11-25, Žin., 2009, Nr. 144-6377 (2009-12-05), i. k. 1091100NUTA00001559**Nr. [881](#), 2014-09-03, paskelbta TAR 2014-09-08, i. k. 2014-11970*

Profesinių ligų tyrimo ir apskaitos nuostatų
3 priedas

(Profesinės ligos patvirtinimo akto forma)

_____ (asmens sveikatos priežiūros įstaigos pavadinimas)

_____ (įstaigos duomenys)

PROFESINĖS LIGOS PATVIRTINIMO AKTAS

Nr. _____

_____ (data)

_____ (sudarymo vieta)

1. Asmuo _____

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

(vardas, pavardė) (asmens kodas)

2. Asmens sveikatos priežiūros įstaiga, kurioje nustatyta (nenustatyta) profesinė liga _____

(pavadinimas, adresas, pašto indeksas, telefono, fakso numeriai, kodas)

3. Profesinės ligos diagnozės nustatymo (nenustatymo) data

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

4. Profesinės ligos diagnozė (profesinių ligų diagnozės) pagal TLK-10-AM)*:

4.1. _____

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

_____ (pagrindinis kodas) _____ (papildomas kodas)

(diagnozė žodžiais)

A pagal Europos profesinių ligų sąrašą

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

B profesinės ligos priežastis

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

(pagal Europos profesinių ligų priežasčių klasifikaciją)

C naudojimo kategorijos, sukėlusios profesinę ligą

--	--	--	--

(pagal Europos naudojimo kategorijų klasifikaciją)

D profesinės ligos eiga, pažymėti: ūmi – 1, lėtinė – 2

--

4.2. _____

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

_____ (pagrindinis kodas) _____ (papildomas kodas)

(diagnozė žodžiais)

A pagal Europos profesinių ligų sąrašą

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

B profesinės ligos priežastis

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

(pagal Europos profesinių ligų priežasčių klasifikaciją)

* Jeigu asmeniui nustatoma 3 ir daugiau profesinių ligų diagnozių, 4 punktą papildomas reikiamu kiekiu papunkčių.

C naudojimo kategorijos, sukėlusios profesinę ligą
(pagal Europos naudojimo kategorijų klasifikaciją)

--	--	--

D profesinės ligos eiga, pažymėti: ūmi – 1, lėtinė – 2

--

(asmens sveikatos priežiūros įstaiga, gydytojo pareigos)

(parašas)

(vardas ir pavardė)

5. Aktas surašytas _____ egzemplioriais.

(asmeninis spaudas)

Priedo pakeitimai:

Nr. [881](#), 2014-09-03, paskelbta TAR 2014-09-08, i. k. 2014-11970

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1559](#), 2009-11-25, Žin., 2009, Nr. 144-6377 (2009-12-05), i. k. 1091100NUTA00001559

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 28 d. nutarimo Nr. 487 "Dėl Profesinių ligų tyrimo ir apskaitos nuostatų patvirtinimo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1737](#), 2010-12-08, Žin., 2010, Nr. 145-7453 (2010-12-11), i. k. 1101100NUTA00001737

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 28 d. nutarimo Nr. 487 "Dėl Profesinių ligų tyrimo ir apskaitos nuostatų patvirtinimo" pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [523](#), 2012-05-16, Žin., 2012, Nr. 57-2859 (2012-05-19), i. k. 1121100NUTA00000523

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 28 d. nutarimo Nr. 487 "Dėl Profesinių ligų tyrimo ir apskaitos nuostatų patvirtinimo" pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [881](#), 2014-09-03, paskelbta TAR 2014-09-08, i. k. 2014-11970

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 28 d. nutarimo Nr. 487 „Dėl Profesinių ligų tyrimo ir apskaitos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1395](#), 2015-12-23, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21115

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 28 d. nutarimo Nr. 487 „Dėl Profesinių ligų tyrimo ir apskaitos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo

6.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [641](#), 2018-07-04, paskelbta TAR 2018-07-11, i. k. 2018-11725

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 28 d. nutarimo Nr. 487 „Dėl Profesinių ligų tyrimo ir apskaitos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo

7.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1139](#), 2020-10-14, paskelbta TAR 2020-10-20, i. k. 2020-21733

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 28 d. nutarimo Nr. 487 „Dėl Profesinių ligų tyrimo ir apskaitos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“